

ŠPECIALIZAČNÝ ŠTUDIJNÝ PROGRAM PRE ŠPECIALIZAČNÝ ODBOR - VŠEOBECNĚ LEKARSTVO

a) Charakteristika špecializačného odboru a dĺžka trvania špecializačného štúdia

Všeobecné lekárstvo je špecializačný odbor, ktorý poskytuje všeobecnú zdravotnú starostlivosť dospelým obyvateľom. Má multidisciplinárny charakter a integruje poznatky jednotlivých medicínskych odborov.

Dĺžka trvania špecializačného štúdia je 3 roky a 3 mesiace.

b) Určenie stupňa vzdelania, dĺžky a obsahu odbornej zdravotníckej praxe potrebnej na zaradenie do špecializačného štúdia v špecializačnom odbore

Podmienkou na zaradenie do špecializačného štúdia v študijnom odbore všeobecné lekárstvo je absolvovanie vysokoškolského doktorského štúdia v študijnom odbore všeobecné lekárstvo (MUDr.).

c) Rozsah teoretických vedomostí, praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Rozsah teoretických vedomostí potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností

Uchádzač musí mať vedomosti vo vnútornom lekárstve v rozsahu spoločného internistického kmeňa, vedomosti v odbore všeobecné lekárstvo a primerané vedomosti v súvisiacich odboroch. Uchádzač je oboznámený s právnymi predpismi, ktoré sa vzťahujú na oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti.

V rámci dvojročného spoločného internistického kmeňa:

- Etiológia, patogenéza, klinické obrazy, diagnostika, diferenciálna diagnostika, liečba a prevencia vnútorných chorôb.
- Indikácie, kontraindikácie, interpretácia výsledkov diagnostických a terapeutických výkonov, laboratórnych a pomocných vyšetrení vo vnútornom lekárstve.
- Diagnostické a liečebné postupy pri zlyhávaní vnútorných orgánov a systémov (srdce, pľúca, obličky, pečeň a ďalšie).
- Základy intenzívnej starostlivosti, monitorovanie, diagnostické a liečebné postupy pri naliehavých situáciách vo vnútornom lekárstve.
- Princípy a prax ústavnej a ambulantnej starostlivosti o chorých s vnútornými chorobami.
- Indikácie a interpretácia konziliárnych vyšetrení v internistickej praxi.

V rámci špecializačného odboru všeobecné lekárstvo v trvaní 15 mesiacov:

Na úseku prevencie:

- Zvládnuť prevenciu v práci praktického všeobecného lekára všeobecne a pri konkrétnych nosologických jednotkách a chorobách.
- Prevencia najčastejších neepidemických chorôb hromadného výskytu.

- Dispenzarizácia zdravých, ohrozených a chronicky chorých u praktického všeobecného lekára pre dospelých, ale aj systém dispenzarizácie v iných odboroch.
- Národný program podpory zdravia, celospoločenské zdravotné programy a stratégie, najmä so zameraním na prevenciu, depistáž a boj proti alkoholizmu a drogovým závislostiam.
- Zásady účinnej zdravotnej výchovy obyvateľstva a behaviorálnej medicíny.
- Depistáž a boj proti nakažlivým chorobám, zásady spolupráce s Ústavom verejného zdravotníctva.
- Základy hygienického dozoru a kontroly pracovísk, zariadení v určitom území, závodoch, sídliskách a iných objektoch.

Na úseku diagnostiky:

- Základné a komplexné vyšetrenie pacienta v ambulancii a mimo nej.
- Indikácie konziliárnych vyšetrení.
- Indikácie laboratórných, funkčných vyšetrení kardiovaskulárneho a respiračného systému a iných pomocných vyšetrení.
- Základné hodnotenie EKG - záznamu, základné znalosti a interpretácie vyšetrení vykonávaných v ambulancii (moč, FW, odbery biologického materiálu).
- Diferenciálna diagnostika prejavov chorôb na koži, exantémových infekčných a neinfekčných chorôb.
- Prevencia a diagnostika prenosných chorôb, ktoré sa u nás vyskytujú, znalosti aktívnejšej pasívnej imunizácie.
- Spoločná diagnostika stavov ohrozujúcich základné životné funkcie
- Základná diferenciálna diagnostika chorobných stavov vychádzajúc z anamnézy, klinických vyšetrení a pomocných vyšetrení (metodiky, pomôcky, prístroje) v ordinácii a v byte pacienta.
- Obhliadka mŕtvoly, základy súdneho lekárstva.

Na úseku liečby:

- Princípy komplexnej liečby (úprava životosprávy pacienta, psychoterapia, dietoterapia, a rehabilitácia) u chorých, ktorých sám lieči.
- Základy farmakoterapeutických postupov.
- Zásady prvej pomoci a resuscitácie pri poruchách obehu a dýchania.
- Prvá pomoc pri úrazoch, zastavenie krvácania.
- Prvá pomoc pri pôrode.
- Rozhodnutie, či daný chorobný stav ponechá vo svojej liečbe, alebo si vyžiada konziliárne vyšetrenia, príp. odošle pacienta do sekundárnej starostlivosti.

Na úseku rehabilitácie:

- Ovládať princípy a poznať indikácie niektorých špeciálnych praktických výkonov: základov manipulačnej terapie, mäkkých mobilizačných techník, masáže a i.
- Základné metódy liečebnej a pracovnej rehabilitácie, funkčné vyšetrenia pohybového aparátu
- Indikácie rehabilitačných metódik, liečebnej a pracovnej rehabilitácie, funkčného vyšetrenia pohybového aparátu
- Indikácie a poznanie základov akupunktúry

- Indikácie aplikácie rehabilitačných metód u pacienta upútaného na lôžko doma, pooperačná starostlivosť o pacienta v domácom prostredí

Na úseku organizácie práce :

- Znalosť koncepcie odboru, zásady manažmentu, kontroly práce na pracovisku
- Spolupráca so zdravotnými poisťovňami a sociálnou poisťovňou a inými orgánmi, vrátane orgánov samosprávy, štátnej a zdravotníckej správy
- Spolupráca s agentúrami domácej ošetrovateľskej starostlivosti
- Správne vykazovanie činnosti pre orgány zdravotníctva, zdravotníckej štatistiky, povinné hlásenia chorôb

Uchádzač musí okrem vlastného odboru preukázať základné vedomosti a zručnosti aj z iných medicínskych odborov:

- Prvá lekárska pomoc a zásady urgentnej medicíny
- Sociálne lekárstvo a organizácia zdravotníctva
- Systém sociálnej starostlivosti
- Základy psychológie
- Základy ošetrovateľstva

Rozsah praktických zručností a skúseností potrebných na výkon špecializovaných pracovných činností:

Na získanie špecializácie v odbore všeobecné lekárstvo musí uchádzač prakticky ovládať a vykonávať základné lekárske, spoločné internistické a špeciálne činnosti a výkony.

Výkony v rámci dvojročného spoločného internistického kmeňa:

Štandardná ústavná klinická prax: prijatie, pacienta, anamnéza, fyzikálne vyšetrenie nie, opis EKG, opis RTG hrudníka, interpretácia pomocných, laboratórných a konziliárnych vyšetrení, sledovanie a liečba, prepustenie pacientov	400
Opis EKG	400
Opis snímky RTG hrudníka	400
Opis snímky RTG brucha	50
Venepunkcia, zavedenie venózneho cievky	50
Infúzna a injekčná liečba	50
Odber artériovej krvi, interpretácia vyšetrení	20
Transfúzia krvi a krvných prípravkov	20
Vyšetrenie krvného náteru	20
Vyšetrenie moču a močového sedimentu	20
Punkcie telových dutín	20
Odsávanie sekrétu z dýchacích ciest, inhalačná liečba, ventilácia	20
Katetrizácia močového mechúra u muža a u ženy	20
Rektoskopia	10
Zavedenie sondy do hornej časti GIT	8
Kardiopulmocerebrálna resuscitácia	5

Asistencia pri výkone	Minimálny počet
Zavedenie centrálneho venózneho katétra	5
Tracheálna intubácia	5
Defibrilácia, kardioverzia	5
Kardiostimulácia (dočasná, trvalá výmena kardiostimulátora, elektródy)	5
Echokardiografia	20
Funkčné vyšetrenie kardiovaskulárneho systému: 24-hod. záznam EKG, TK, ergometria, „head-up tilt“ test a ďalšie	20
Funkčné vyšetrenie respiračného systému: spirometria, bronchoskopia	20
Rádiodiagnostika: intervenčná rádiológia, CT, MR, rádionuklidové vyšetrenie, PET	40
Ultrasonografia: USG abdomenu, štítnej žľazy, duplexná ultrasonografia ciev a ďalšie	40
Gastrointestinálna endoskopia: gastroskopia, kolonoskopia	20
Biopsia orgánov a tkanív	10
Pitva	3

V rámci špecializačného štúdia v odbore všeobecné lekárstvo musí uchádzač zvládnuť a prakticky vykonávať nasledujúce hodnotiace, diagnostické a terapeutické postupy:

- ✓ Zvládnuť prvú pomoc pri náhlych stavoch v detskom veku, fyzikálne vyšetrenia novorodenca, kojenca a batolaťa, venepunkciu u detí, kardiopulmonálnu resuscitáciu u detí, systém očkovania v detskom veku.
- ✓ Vykonávať funkčné vyšetrenie pohybového aparátu, prakticky indikovať metódy fyzikálnej terapie,
- ✓ Ovládať základné metódy klasickej a reflexnej masáže, základy manipulačnej terapie, mäkké mobilizačné techniky, základné vyšetrenie porúch pohybového systému a základy liečebnej rehabilitácie.
- ✓ Ovládať prvú pomoc pri generalizovaných, alergických, kožných reakciách, odber biologického materiálu u osôb chorých alebo podozrivých z venerických chorôb.
- ✓ Ovládať základné očné vyšetrenie, prvú pomoc pri poranení a poleptaní oka a pri cudzom telese v oku, prvú pomoc pri akútnom záchvate glaukómu.
- ✓ Ovládať základné ORL vyšetrenie s použitím nástrojov, orientačné vyšetrenie sluchu, diagnostiku a terapiu akútnych chorôb v ORL, výplach vonkajšieho zvukovodu, vyhodnotenie audiometrického vyšetrenia, osvojiť si techniku tracheotómie.
- ✓ Zvládnuť prvú pomoc pri akútnych vybraných psychických poruchách, nadviazanie kontaktu a vedenie rozhovoru s psychicky chorým, krízovú intervenciu, indikáciu ďalšej psychologickkej a psychiatrickkej starostlivosti,
- ✓ Zvládnuť očkovanie proti prenosným chorobám, dezinfekciu a sterilizáciu v praxi praktického lekára, ovládať epidemiologické opatrenia pri závažných infekčných chorobách, hygienu práce v praxi praktického lekára, fyziológiu práce.
- ✓ Ovládať katetrizáciu močového mechúra a výplach žalúdka.
- ✓ Ovládať základné chirurgické ošetrenia v rozsahu potrebnom pre prácu praktického všeobecného lekára.

Uchádzač musí v rámci špecializačného štúdia vykonať nasledujúci počet vyšetrení – výkonov:

V ambulancii praktického všeobecného lekára pre dospelých denne pod vedením školiteľa:

• odobratie anamnézy a vyšetrenie	20
• vedenie kompletnej dokumentácie	20
• indikácia a hodnotenie komplementárneho vyšetrenia	20
• diferenciálna diagnostika a liečba v ambulancií praktického všeobecného lekára	20
• podávania injekcií	50
• malé chirurgické výkony (sutúra, incízia, excízia)	10
• kardiopulmonálna resuscitácia u dospelého a detí	2
• prvá pomoc pri ORL ochoreniach	10
• katetrizácia močového mechúra u muža	10
• výplach žalúdka	5

Počas praxe na oddeleniach uchádzač:

• vypíše návrhy na kúpeľnú liečbu	15
• vypracuje návrh na konziliárne vyšetrenie a iné vyšetrenia	20
• vykoná onkologické prehliadky	20
• odvedie 3 pôrody, urobí orientačné manuálne pôrodnické vyšetrenie, urobí základné gynekologické vyšetrenie vrátane vyšetrenia v zrkadlách, vykoná manuálne vyšetrenie prsníka a poučenie ženy o technike samovyšetrovania prsníkov, vykoná ošetrovanie bežných chorôb vonkajších rodidiel.	
• kardiopulmonálna resuscitácia u dospelého a detí	2

d) Organizačná forma špecializačného štúdia

Špecializačné štúdium v odbore všeobecné lekárstvo trvá najmenej 39 mesiacov. Začína sa spoločným internistickým kmeňom s odporúčanou dĺžkou trvania 24 mesiacov. Na spoločný internistický kmeň nadväzuje ďalšie špecializačné štúdium v odbore všeobecné lekárstvo v rozsahu najmenej 15 mesiacov. Špecializačné štúdium má teoretickú a praktickú zložku vzdelávania. Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba písomnej práce. V rámci špecializačného štúdia uchádzač absolvuje teoretickú prípravu vo vzdelávacej ustanovizni z odboru všeobecné lekárstvo v rozsahu 1 mesiaca. – kurz v dĺžke 2 týždne.

Súčasťou teoretickej prípravy je:

- účasť na prednáškach a seminároch organizovaných LF UPJŠ,
- účasť na špecializačnom kurze vo vnútornom lekárstve *v dĺžke 2 týždňov na LF UPJŠ* po ukončení spoločného internistického kmeňa,
- účasť na odborných podujatiach SLS, Slovenskej spoločnosti praktického/rodinného lekárstva,
- samoštúdium,
- *v poslednom roku štúdia účasť na špecializačnom kurze všeobecné lekárstvo v trvaní 2 týždne organizovanom LF UPJŠ pred špecializačnou skúškou,*
- odporúčaná je aj prednášková a publikačná činnosť.

Špecializačná skúška

Účastník špecializačného štúdia sa na skúšku prihlási písomne. K prihláške prikladá index odbornosti, záznamník zdravotných výkonov, písomnú prácu, certifikáty o účasti na kongresoch a seminároch, doklady o vlastnej prednáškovej a publikačnej činnosti.

Podmienkou prizvania na špecializačnú skúšku je absolvovanie predpísanej praxe a predpísaných výkonov uvedených v špecializačnom študijnom programe.

Špecializačná skúška sa skladá z praktickej a teoretickej časti.

Praktická časť – spracovanie kompletného chorobopisu pacienta, navrhnutie diagnostického postupu a liečby.

Teoretická časť sa skladá z písomnej a ústnej časti pred skúšobnou komisiou.

Súčasťou špecializačnej skúšky je obhajoba práce, ktorej tému vypisuje školiteľ.

e) Rozsah a zameranie odbornej zdravotníckej praxe vykonávanej na jednotlivých pracoviskách zdravotníckych zariadení, jej minimálna dĺžka a časový priebeh

Spoločný internistický kmeň v trvaní 24 mesiacov:

- ✓ Prax na štandardnom internom oddelení 12 mesiacov,
- ✓ Prax na jednotke intenzívnej starostlivosti 2 mesiace,
- ✓ Prax v príjmovej ambulancii interného oddelenia alebo v centrálnom príjmovom oddelení nemocnice 1 mesiac,
- ✓ Prax vo voliteľnom internistickom odbore (odbor so spoločným internistickým kmeňom, ako je interné oddelenie, geriatria, pneumológia a ftizeológia, pracovné lekárstvo a ďalšie) 2 mesiace,
- ✓ Prax na oddelení infektológie 1 mesiac,
- ✓ Prax na oddelení klinickej onkológie 1 mesiac,
- ✓ Prax na pracovisku laboratórnej medicíny 1 mesiac, alebo na pracovisku hematológie a transfúziológie 0,5 mesiaca a na pracovisku klinickej biochémie 0,5 mesiaca,
- ✓ Prax na chirurgickom oddelení vrátane ortopedického oddelenia 2 mesiace,
- ✓ Prax na neurologickom oddelení 1 mesiac,
- ✓ Prax na oddelení anestéziológie a resuscitácie 1 mesiac.

Ďalšie špecializačné štúdium v trvaní 15 mesiacov:

Prax na oddeleniach a ambulanciách nasledujúcich odborov:

- ✓ pediatria 1 mesiac,
- ✓ fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia 1 mesiac,
- ✓ dermatovenerológia, imunológia a alergológia 1 mesiac,
- ✓ oftalmológia 1 mesiac,
- ✓ otorinolaryngológia 1 mesiac,
- ✓ psychiatria 1 mesiac,
- ✓ gynekológia a pôrodníctvo 1 mesiac,
- ✓ ústav verejného zdravotníctva 1 mesiac,
- ✓ chirurgická ambulancia 1 mesiac,
- ✓ ambulancia všeobecného lekára (akreditované zdravotnícke zariadenie Košice-Šaca) 6 mesiacov